

Lösningssförslag TMS145 15/12-09

1.) a. Tre A:n väljs på $\binom{12}{3}$ sätt, sedan väljs tre C:n på $\binom{9}{3}$ sätt, därefter tre G:n på $\binom{6}{3}$ sätt och slutligen tre T:n på $\binom{3}{3}$ sätt.

$$\therefore \text{Totalt } \binom{12}{3} \cdot \binom{9}{3} \cdot \binom{6}{3} \cdot \binom{3}{3} = 369600$$

b. Det finns $4!$ olika konfigurationer där nukleotiderna ligger inbll varandra (tänkt att varje trio av samma bas är en enhet)

$$\text{Sannolikheten är } \frac{4!}{369600} \approx 6.49 \cdot 10^{-5}$$

2. a. $X_i =$ avstånd till bil. $X_i \sim \text{Exp}(1/100)$.
Vi har X_1, \dots, X_{50} vbi är iistastade och
 $\bar{Y} = \sum_{i=1}^{50} X_i$ Enligt CLT gäller att

$$\bar{Y} \overset{\text{approx}}{\sim} N(5, 0.5) \quad \text{ly}$$

$$E(\bar{Y}) = \sum_{i=1}^{50} E(X_i) = 50 \cdot 0.1 = 5 \text{ km}$$

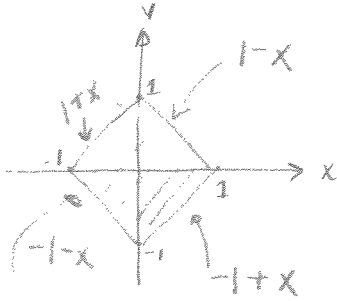
$$V(\bar{Y}) = \sum_{i=1}^{50} V(X_i) = 50 \cdot 0.1^2 = 0.5 \text{ km}^2$$

ober $\frac{1}{\lambda^2}$

$$b. P(5 < \bar{Y} < 5.2) = P\left(\frac{5-5}{\sqrt{0.5}} < \frac{\bar{Y}-5}{\sqrt{0.5}} < \frac{5.2-5}{\sqrt{0.5}}\right) =$$

$$= \Phi(0.28) - \Phi(0) \approx 0.6103 - 0.5 \approx 0.11$$

3.

$$a) f_{\bar{X}}(x) = \int_{-\infty}^{\infty} f_{\bar{X}, \bar{Y}}(x, y) dy$$

$$-1 \leq x \leq 0 : \int_{-1-x}^{1+x} \frac{1}{2} dy = \frac{1}{2} (1+x - (-1-x)) = 1+x$$

$$0 \leq x \leq 1 : \int_{-1+x}^{1-x} \frac{1}{2} dy = \frac{1}{2} (1-x - (-1+x)) = 1-x$$

ps för y.

$$b) E(\bar{X}) = \int_0^1 x \cdot (1-x) dx + \int_{-1}^0 x \cdot (1+x) dx =$$

$$= \left[\frac{x^2}{2} - \frac{x^3}{3} \right]_0^1 + \left[\frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} \right]_{-1}^0 =$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{1}{3} - \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) = 0$$

ps för y.

Insås för övrigt pga symmetri!

c) Berörande, insås via oinvarians utseende.
Även

$$f_{\bar{X}, \bar{Y}}(x, y) \neq f_{\bar{X}}(x) \cdot f_{\bar{Y}}(y)$$

4. $X \sim \text{bin}(n, p)$, p okänd
 x observation av X

(a) ML-skatta p

$$L(p) = \binom{n}{x} p^x (1-p)^{n-x}$$

$$l(p) = \log L(p) = \log \binom{n}{x} + x \cdot \log p + (n-x) \log(1-p)$$

$$l'(p) = \frac{x}{p} - \frac{n-x}{1-p} = \frac{(1-p)x - p(n-x)}{p(1-p)}$$

$$= \frac{x - p(n-x-x)}{p(1-p)} = \frac{x - n \cdot p}{p(1-p)}$$

$$l'(\hat{p}) = 0 \text{ ger } x - n \cdot \hat{p} = 0 \Rightarrow \hat{p} = \frac{x}{n}$$

Är $\hat{p} = x/n$ max?

		$\hat{p} = x/n$	
$x - n \cdot p$	+	0	-
$p(1-p)$	+	+	+
		↗	↘

Ja, se tabell \rightarrow

ML-skattaren $p^* = \frac{X}{n}$

(b) $\text{Var}(X) = n \cdot p(1-p)$

Enligt variansprincipen för ML fås ML-skattningen genom att sätta in ML-skattningen av p från

(a) i uttrycket, dvs

$$\widehat{\text{Var}}(X) = n \cdot \hat{p}(1-\hat{p}) = x - \frac{x^2}{n}$$

(c) En skattare θ^* av θ är väntevärdesriktig om $E[\theta^*] = \theta \quad \forall \theta$

$$1. E[p^*] = E\left[\frac{X}{n}\right] = \frac{E[X]}{n} = \frac{n \cdot p}{n} = p \quad \text{v.u.r}$$

$$2. E[\text{Var}(X)^*] = E\left[X - \frac{X^2}{n}\right]$$

$$= E[X] - \frac{E[X^2]}{n} = E[X] - \frac{\text{Var}(X) + (E[X])^2}{n}$$

$$= n \cdot p - \frac{p(1-p) + n \cdot p^2}{n}$$

$$= np(1-p) + p(2np + p - 1) \neq np(1-p)$$

dä $p \in (0, 1]$

$$5. \quad X = \begin{cases} 1 & \text{om född i kvartal 1} \\ 2 & \text{--- " ---} \\ 3 & \text{--- " ---} \\ 4 & \text{--- " ---} \end{cases} \quad \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix}$$

Vi testar

$$H_0: X \sim \text{uni}(1, 2, 3, 4)$$

$$\text{dvs } P(X=i) = 1/4, \quad i=1, 2, 3, 4$$

mot

H_1 : H_0 inte sann

$\#(X=i)$	1	2	3	4
E_i : förväntat	10	10	10	10
O_i : observerat	9	12	12	7

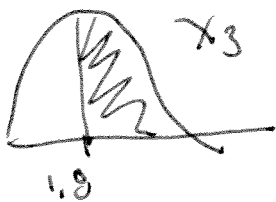
$E_i \geq 5 \quad i=1, 2, 3, 4$ så

$$Q = \sum_{i=1}^4 \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i} \approx \chi^2_{4-1}$$

da H_0 sann.

Uträkning ger

$$q = \frac{(9-10)^2 + (12-10)^2 + (12-10)^2 + (7-10)^2}{10} = 1,8$$

$$1,8 < 6,251 = \chi^2_{0,1; 3}$$

Vi kan inte förhärta H_0 på någon rimlig signifikansnivå.

6. (a) Vi konstruerar ett nedåt begränsat konfidensintervall för $\mu_X - \mu_Y$
 n_X, n_Y kända stora så \bar{X}, \bar{Y} approximativt normalfördelade. Vi bildar ett tvåstjärnors-konfidensintervall baserat på t-fördelningen $\alpha = 0.05$

$$(\bar{x} - \bar{y} - t_{0.05, \nu} \sqrt{\frac{s_X^2}{n_X} + \frac{s_Y^2}{n_Y}}, \infty)$$

$$\nu = \frac{\left(\frac{s_X^2}{n_X} + \frac{s_Y^2}{n_Y}\right)^2}{\frac{(s_X^2/n_X)^2}{n_X-1} + \frac{(s_Y^2/n_Y)^2}{n_Y-1}} = 49$$

$$= \left(14.49 - 12.74 - 1.676 \sqrt{\frac{13.18}{38} + \frac{9.35}{34}}, \infty\right)$$

$$= (0.429, \infty)$$

(b) $H_0: \mu_X = \mu_Y$

mot

$H_1: \mu_X > \mu_Y$

på nivå $\alpha = 0.05$

Eftersom intervallet i (a) enbart innehåller positiva värden hade testet förkastat H_0 till förmån för H_1 .

(c)

Nivån $\alpha = P(\text{typ I-fel})$

styrkan $1 - \beta = 1 - P(\text{typ II-fel})$